

Biografi som genre

Gennem flere århundreder har der været interesse for at læse om andre personer og deres liv. En sådan tekst hedder en biografi. En biografi er en fagtekst, der beskriver en persons liv. Biografien forfatter udvælger, hvilke virkelige begivenheder, der skal beskrives. I en biografi kan man læse om en persons barndom, opvækst, familie og om vigtige begivenheder i personens liv.

Biografien er en berettende tekst. I teksten er der fokus på at svare på hvem, hvad, hvor og hvornår. De biografiske tekster er for det meste skrevet i datid. En biografi fortælles med en tredje personsfortæller. I teksten skrives der årstal, der fortæller, hvornår de forskellige begivenheder fandt sted.

Biografi

En biografi er en sand beskrivelse af en persons liv.

En biografi er en fagtekst.

I biografien beskrives personens liv i den rækkefølge, som begivenhederne fandt sted.

Biografien skal skrives i datid og med en tredje personsfortæller.

Selvbiografi

En selvbiografi er en sand beskrivelse af forfatterens eget liv.

En selvbiografi kan både være en fagtekst og en skønlitterært tekst.

En selvbiografi skrives med en jeg-fortæller.

En anden type biografi er selvbiografien. I selvbiografien skriver en person om sit eget liv. Man skriver også om virkelige hændelser, men man vælger selv, hvad man har lyst til at fortælle læseren om. Når man skriver en selvbiografi, skriver man med en jeg-fortæller. En selvbiografi skrives i datid.

Biografi over et familiemedlem

Du skal skrive en biografi om et af dine familiemedlemmer. Det er vigtigt, at du vælger at skrive om en person, som du kan stille spørgsmål til.

Når du skal skrive en biografi, er du nødt til at vide en del om personen. Du ved sikkert allerede noget, men måske kan du blive endnu klogere, hvis du stiller disse spørgsmål:

- Hvornår blev du født?
- Hvor voksede du op?
- Hvilket arbejde havde dine forældre?
- Hvad er dit bedste barndomsminde?
- Har du en uddannelse? Hvis ja hvilken uddannelse?
- Har du børn? Hvis ja hvornår fik du børn?
- Hvilket arbejde har du eller har du haft?
- Hvilken oplevelse har været en af de bedste i dit liv?

Mens du stiller dine spørgsmål, er det en god idé at tage notater undervejs. Brug følgende ark til at notere dine oplysninger på:

- Tørresnoren
- Personkarakteristik
- Personkort
- Skema over begivenheder

Når du har indsamlet informationer om dit familiemedlem, skal du til at skrive din biografi. Husk at biografien skal være en sammenhængende tekst, der starter med personens første leveår. Husk også, at din tekst skal skrives i datid og med en tredje personsfortæller.

Skriv en selvbiografi

Når du skal skrive en selvbiografi, vælger du selv, hvad du har lyst til at fortælle til læseren. Du skal indlede din selvbiografi med et kort afsnit, hvor du fortæller lidt om dig selv.

Skriv for eksempel:

- Hvornår du blev født
- Hvem din familie er
- Hvor du bor
- Hvor du går i skole
- Hvad du laver i din fritid

Bagefter skal du bruge notatarket med tørresnoren. I de fire felter på arket skal du skrive stikord til fire episoder fra dit eget liv. De fire episoder skal være noget, som du har oplevet. Måske er det en episode fra din barndom, som du har fået fortalt. Det kan også være en oplevelse fra børnehaven, skolen, en ferie eller en oplevelse med en af dine venner.

Når du har skrevet dine stikord i de fire felter på notatarket, skal du give hver episode en overskrift.

Overskrifter til episoder i en selvbiografi kunne være:

- En sjov baby
- Uheldet
- Den største is
- Den bedste ferie

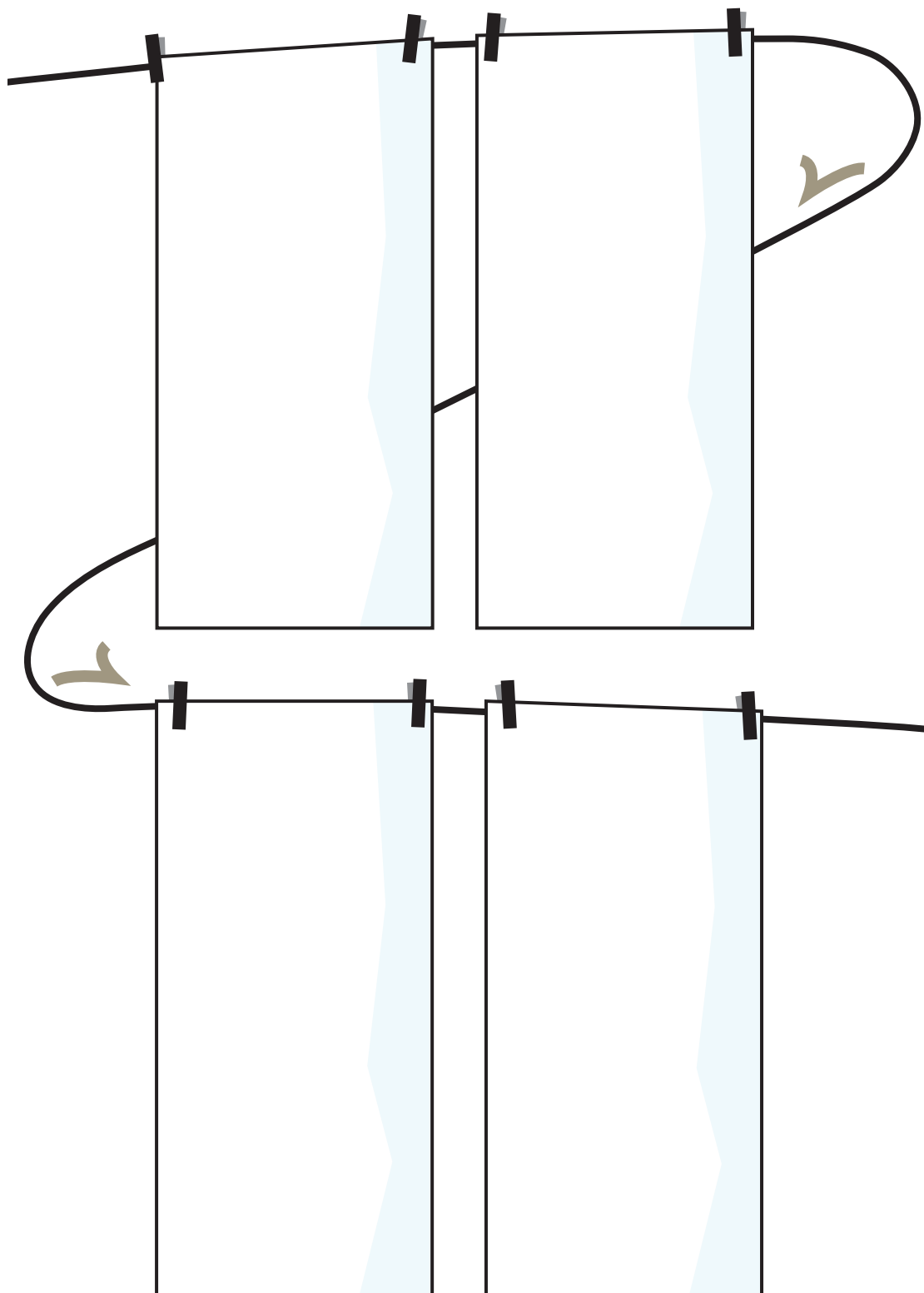
Overskrifterne fortæller læseren lidt om, hvad teksten handler om.

Husk, at din tekst skal skrives med en jeg-fortæller og i datid.

Tørresnoren

Udvælg forskellige episoder/begivenheder fra personens liv. Denne notatmetode skaber overblik og sikrer en kronologisk opbygning, når du skal skrive en biografi.

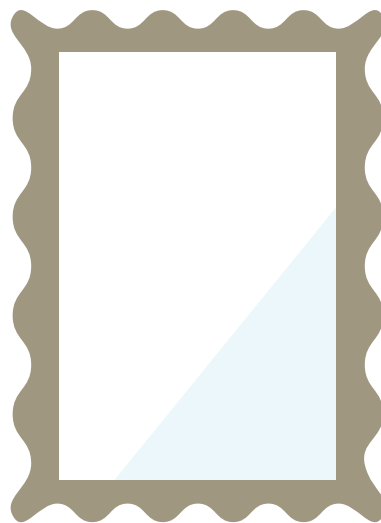

Personkarakteristik

Når man arbejder med personkarakteristik i dansk, taler man om en ydre og en indre personkarakteristik. Den ydre fortæller os de synlige ting om personen. Hvordan ser personen ud? Den indre fortæller os om de usynlige ting ved personen. Hvordan er personen som menneske? Om en person er statisk eller dynamisk betyder om en person udvikler sig igennem det, der fortælles.

Navn:

Ydre kendetegn

Indre kendetegn

Statisk eller dynamisk

Personkort

Skriv personens navn i det midterste kasse. I de andre kasser noterer du de vigtige oplysninger, som du finder om personen. Personkortet fungerer som en brainstorm for den biografi, som du skal lave over personen.

